

รายงานการเฝ้าระวังสถานการณ์

การเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องจากภาวะอากาศหนาว ระหว่าง วันที่ 22 ตุลาคม 2556 – 26 มกราคม 2557

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์การเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องจากภาวะอากาศหนาว (Cold-Weather related Deaths Surveillance Report) โดยการรวบรวม ตรวจสอบข้อมูล การเสียชีวิตที่อาจเกี่ยวเนื่องกับภาวะอากาศหนาวเย็น จากแหล่งข่าวและสื่อต่าง ๆ รายงานจากสถานบริการ สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่แจ้งข่าว โดยได้กำหนดคำนิยามการรายงาน ดังนี้ **“ผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องจากภาวะอากาศหนาว”** หมายถึง การเสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ ที่เกิดขึ้นในหรือนอกที่พักอาศัย เช่น บ้าน อาคาร สถานที่สาธารณะ ฯลฯ ที่คาดว่าเกี่ยวเนื่องจากภาวะอากาศหนาว โดยไม่ได้มี เครื่องนุ่งห่มหรือเครื่องห่มกันหนาวที่เพียงพอ ในพื้นที่อากาศหนาว

ระหว่างวันที่ 22 เดือนตุลาคม 2556 – 26 เดือนมกราคม 2557 กรมป้องกันสาธารณสุข (ปภ.) ได้ ประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภัยหนาว จำนวนทั้งสิ้น 45 จังหวัด 541 อำเภอ 4,200 ตำบล 49,558 หมู่บ้าน และประชาชนได้รับผลกระทบ 7,826,427ครัวเรือน 25,409,444 คน ดังนี้ เชียงราย(18 อำเภอ) เชียงใหม่(25 อำเภอ) แม่ฮ่องสอน(7 อำเภอ) อุตรดิตถ์(9 อำเภอ) ลำปาง(13 อำเภอ) แพร่ (8 อำเภอ) น่าน(15 อำเภอ) ตาก(9 อำเภอ) พะเยา(9 อำเภอ) เพชรบูรณ์(11 อำเภอ) พิษณุโลก(6 อำเภอ) ลำพูน(8 อำเภอ) อุทัยธานี(4 อำเภอ) สุโขทัย(9 อำเภอ) พิจิตร(12 อำเภอ) นครสวรรค์(2 อำเภอ) กำแพงเพชร(11 อำเภอ) เลย(14 อำเภอ) นครพนม(12 อำเภอ) หนองบัวลำภู(6 อำเภอ) สกลนคร(18 อำเภอ) ชัยภูมิ(16 อำเภอ) กาฬสินธุ์ (18 อำเภอ) หนองคาย(9 อำเภอ) ศรีสะเกษ(22 อำเภอ) บึงกาฬ(8 อำเภอ) ยโสธร(9 อำเภอ) อุตรดิตถ์(20 อำเภอ) อุบลราชธานี(25 อำเภอ) อำนาจเจริญ(7 อำเภอ) มหาสารคาม(13 อำเภอ) มุกดาหาร(7 อำเภอ) ร้อยเอ็ด (20 อำเภอ) สุรินทร์(17 อำเภอ) บุรีรัมย์(23 อำเภอ) ขอนแก่น(26 อำเภอ) นครราชสีมา(32 อำเภอ) ราชบุรี (3 อำเภอ) สุพรรณบุรี(3 อำเภอ) กาญจนบุรี (7 อำเภอ) นครปฐม(7 อำเภอ) ลพบุรี(5 อำเภอ) ชัยนาท(8 อำเภอ) เพชรบุรี(1 อำเภอ) และ สระแก้ว(9 อำเภอ)

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานผู้เสียชีวิตที่คาดว่าอาจเกี่ยวเนื่องจากภาวะอากาศหนาว ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม 2556 – 26 มกราคม 2557 รวมทั้งสิ้น **71 ราย** เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 7 ราย ได้รับการสอบสวนยืนยันจำนวน 56 ราย และรอรายงานการสอบสวนการเสียชีวิต 15 ราย โดยมีเพียง 2 รายที่มีผล วินิจฉัยเป็น Hypothermia ในจังหวัดเลย และอุบลราชธานี นอกจากนั้นเป็นการเสียชีวิตจากการมีโรคประจำตัว หรือโรคแทรกซ้อนมาก่อน (Secondary Hypothermia) (ตารางที่ 1)

ผู้เสียชีวิตจำนวน 71 ราย จำแนกเป็น เป็นเพศชาย 65 ราย หญิง 5 ราย ไม่ทราบเพศ 1 ราย (ทารกชาวกัมพูชา) อายุระหว่าง 12 วัน – 93 ปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 65 ปีขึ้นไป (รูปที่ 1) เป็นคนไทย 65 ราย กัมพูชา 1 ราย ลาว 1 ราย พม่า 2 ราย อังกฤษ 1 ราย และไม่ทราบ 1 ราย พบรายงานทั้งหมดจาก 29 จังหวัด พบ เชียงใหม่ และ สระแก้ว มีสูงสุด 6 ราย รองลงมา เลย จังหวัดละ 5 ราย และ แพร่ บึงกาฬ นครราชสีมา จังหวัดละ 4 ราย ตามลำดับ(รูปที่ 2 และ 3)

การพิจารณาสถานที่เสียชีวิต จำแนกเป็นเสียชีวิตนอกบ้าน (Outdoor) เช่น ที่สาธารณะ หน้าบ้าน ข้างกองไฟ ฯลฯ ร้อยละ 42.25 และเสียชีวิตในบ้าน ภูฏี อาคาร (Indoor) ร้อยละ 57.75 ซึ่งสถานที่เสียชีวิตมากที่สุด คือ ภายในบ้านพักของตนเอง

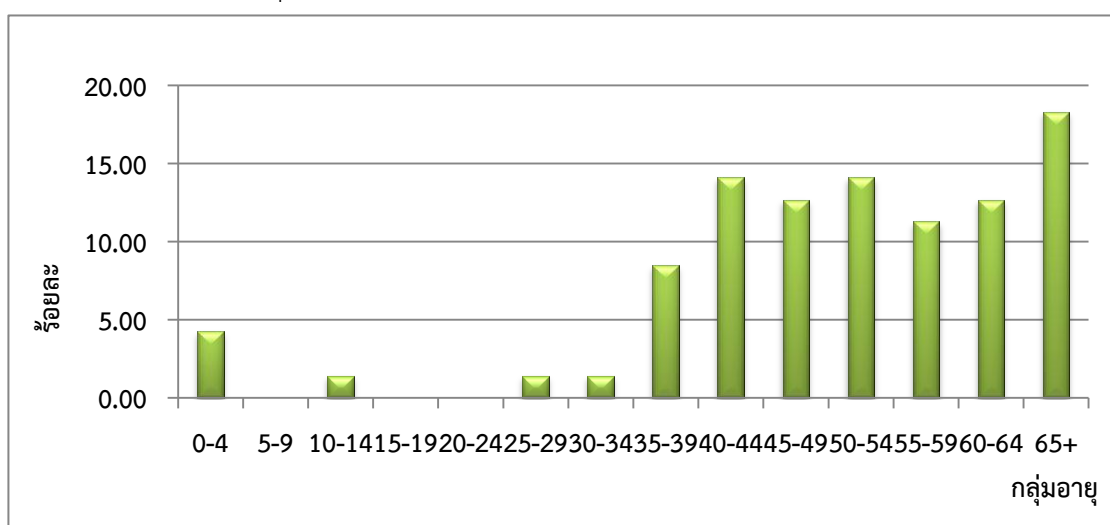
ตารางที่ 1 จำนวนผู้เสียชีวิตที่สงสัยเกี่ยวเนื่องจากภาวะอากาศหนาว ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม 2556 – 26 มกราคม 2557

สัปดาห์/วันที่	ได้รับรายงาน			รวมสะสม
	จำนวน(ราย)	จังหวัด	ผลการชันสูตร	
18 ต.ค. 56 - 27 ต.ค. 56	1	นครพนม	-หัวใจล้มเหลว	1
28 ต.ค. 56 - 3 พ.ย. 56	No	No	No	1
4 พ.ย. 56 - 10 พ.ย. 56	1	ปราจีนบุรี	-ปอดอักเสบ	2
11 พ.ย. 56 -17 พ.ย. 56	2	ศรีสะเกษ นครพนม	-หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน	4
18 พ.ย. 56 - 24 พ.ย. 56	No	No	No	4
25 พ.ย. 56 - 1 ธ.ค. 56	No	No	No	4
2 ธ.ค. 56 - 8 ธ.ค. 56	3	แพร่ ชัยภูมิ กาญจนบุรี	-หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -ทางเดินหายใจ -ทางเดินหายใจ	7
9 ธ.ค. 56 - 15 ธ.ค. 56	5	นครราชสีมา อุตรดิตถ์ สระแก้ว เชียงใหม่ บึงกาฬ	-รورายงานสอบสวน -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -รورายงานสอบสวน -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน	12
16 ธ.ค. 56 - 22 ธ.ค. 56	20	อุดรธานี แพร่(2) เลย(2) นครราชสีมา ปทุมธานี(3) อุตรดิตถ์(2) เชียงใหม่ อุบลราชธานี บุรีรัมย์ เชียงราย นนทบุรี หนองบัวลำภู	-ไม่ทราบสาเหตุ -ปอดอักเสบ -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -ตายจากภาวะอากาศหนาว (พิการ) -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -ทางเดินหายใจ -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -หลอดเลือดสมองแตก(2 ราย) -ไม่ทราบสาเหตุ -หลอดเลือดสมองแตก -ไม่ทราบสาเหตุ -ตายจากภาวะอากาศหนาว -ไม่ทราบสาเหตุ -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -รورายงานสอบสวน -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน	32

		สระแก้ว(2) ขอนแก่น	-ไม่ทราบสาเหตุ(2 ราย) -รอฟผลการชันสูตร	
23 ธ.ค. 56 - 29 ธ.ค. 56	8	พะเยา ชลบุรี นครราชสีมา ลำปาง บึงกาฬ สระแก้ว พระนครศรีอยุธยา อุดรธานี	-กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด เฉียบพลัน -รورายงานสอบสวน -รورายงานสอบสวน -ตายตามธรรมชาติ -หัวใจล้มเหลว -ไม่ทราบสาเหตุ -ไม่ทราบสาเหตุ -ไม่ทราบสาเหตุ	40
30 ธ.ค. 56 - 5 ม.ค. 57	10	เชียงใหม่(2) บึงกาฬ เลย สระแก้ว สุโขทัย ศรีสะเกษ ชลบุรี เชียงราย บุรีรัมย์	-Acute Myocardial Infection -รورายงานสอบสวน -หัวใจล้มเหลว -หัวใจล้มเหลว -ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ -รورายงานสอบสวน -รورายงานสอบสวน -รورายงานสอบสวน -หัวใจล้มเหลว -รอฟผลการชันสูตร	50
6 ม.ค. - 12 ม.ค. 57	5	ปราจีนบุรี(2 ราย) อ่างทอง พะเยา เชียงใหม่	- กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด เฉียบพลัน -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน -รอฟผลการชันสูตร -หัวใจล้มเหลว -หัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน	55
13 ม.ค. - 19 ม.ค. 57	9	อ่างทอง นครราชสีมา(2) เพชรบูรณ์ สุโขทัย เลย แพร่ มุกดาหาร ตาก	- ขาดอากาศหายใจเนื่องจาก อาการชัก -รورายงานสอบสวน(2 ราย) -รورายงานสอบสวน -รورายงานสอบสวน -รورายงานสอบสวน -รورายงานสอบสวน -ไม่ทราบสาเหตุ -รورายงานสอบสวน	64

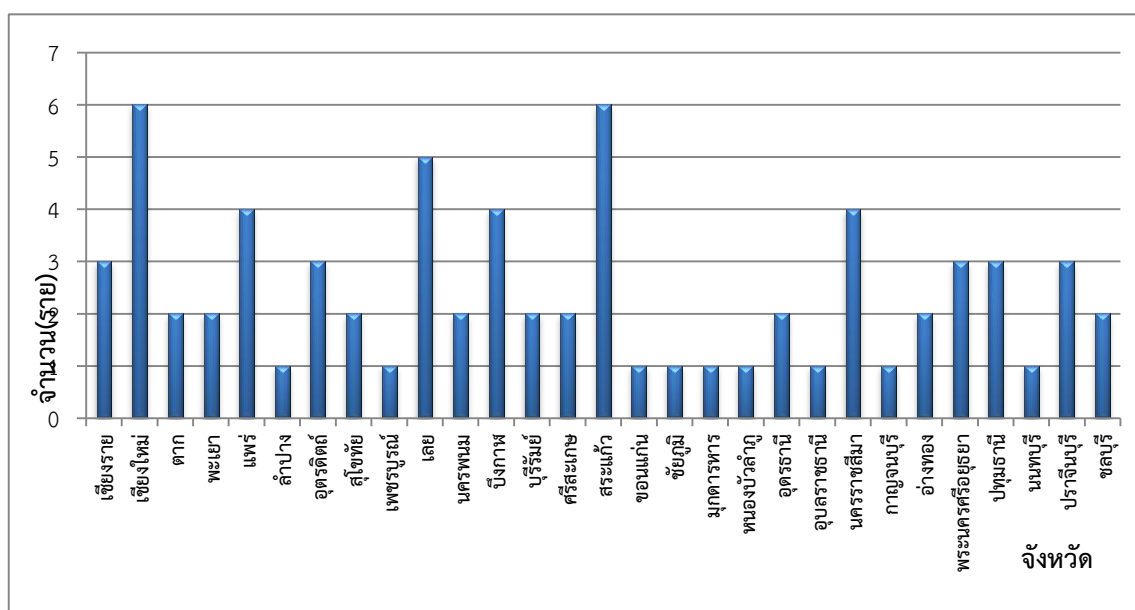
		อยุธยา	รอฟผลการชันสูตร	
20 ม.ค. - 26 ม.ค. 57	7	เลย บึงกาฬ ตาก เชียงราย สระแก้ว เชียงใหม่ อยุธยา	-รอรายงานสอบสวน -รอรายงานสอบสวน -ไม่ทราบสาเหตุ -รอรายงานสอบสวน -รอรายงานสอบสวน -รอรายงานสอบสวน -รอรายงานสอบสวน	71

รูปที่ 1 จำนวนผู้เสียชีวิตที่สงสัยสาเหตุเกี่ยวเนื่องจากภาวะอากาศหนาว จำแนกรายกลุ่มอายุ ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม 2556 - 26 มกราคม 2557

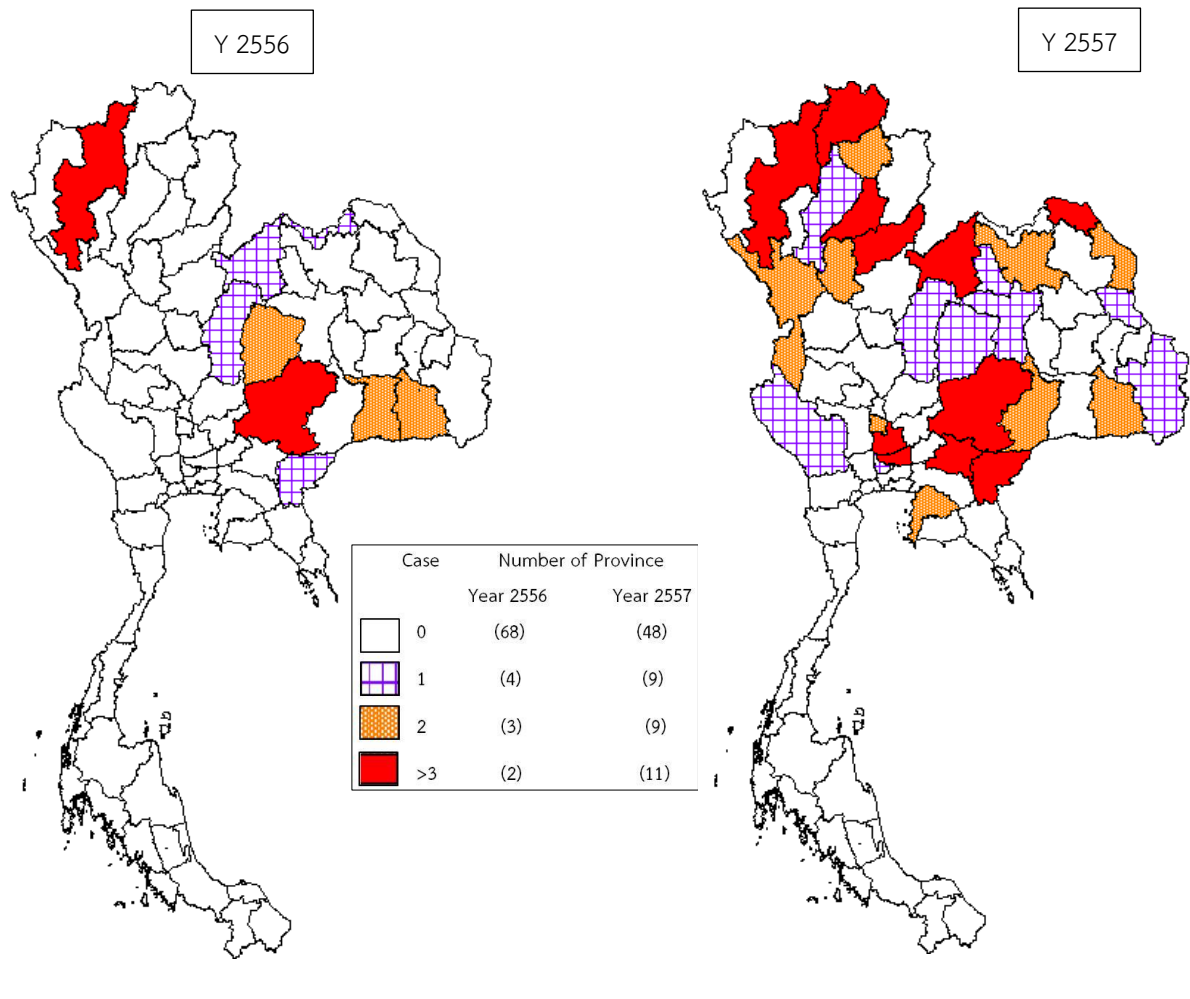
แหล่งข้อมูล : ระบบเฝ้าระวังการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาวะอากาศหนาว สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2557

รูปที่ 2 จำนวนผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาวะอากาศหนาว จำแนกตามจังหวัดที่เสียชีวิต ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม 2556 - 26 มกราคม 2557

แหล่งข้อมูล : ระบบเฝ้าระวังการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาวะอากาศหนาว สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2557

รูปที่ 3 จำนวนผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาวะอากาศหนาว จำแนกรายจังหวัดที่เสียชีวิต
ระหว่าง 1 ตุลาคม 2555 – 2 มีนาคม 2556 และ ระหว่าง 22 ตุลาคม 2556 – 26 มกราคม 2557

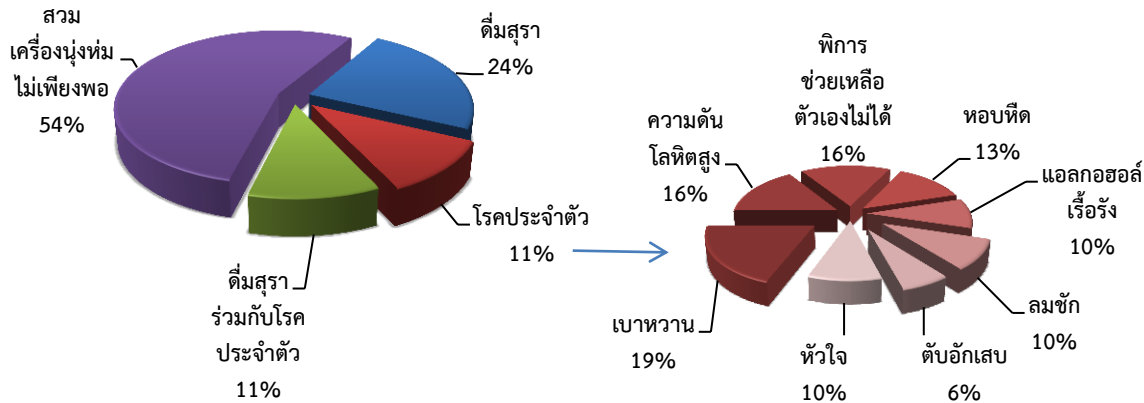

แหล่งข้อมูล : ระบบเฝ้าระวังการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาวะอากาศหนาว สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2557

จากรูปภาพที่ 3 เปรียบเทียบการเสียชีวิตในปีที่ผ่านมาในช่วงเดียวกัน พบว่า การเสียชีวิตในปี พ.ศ. 2557 มีรายงานมากกว่าในปี พ.ศ. 2556 เกือบ 4 เท่า เนื่องจากปีนี้มีสภาพอากาศที่หนาวเย็นครอบคลุมเกือบทุกจังหวัดทุกภาค ยกเว้นภาคใต้

ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่มีประวัติปัจจัยเสี่ยงเสริมที่เกี่ยวข้อง คือ การดื่มสุราและสวมเครื่องนุ่งห่มไม่เพียงพอ นอกจากนั้นผู้ที่มีโรคเรื้อรัง โรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ลมชัก รวมทั้งผู้พิการอื่น ๆ ฯลฯ มีโอกาสเสียชีวิตได้ง่าย (รูปที่ 4)

รูปที่ 4 ร้อยละผู้เสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาวะอากาศหนาว จำแนกตามปัจจัยเสี่ยงเสริมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 22 ตุลาคม 2556 - 26 มกราคม 2557

แหล่งข้อมูล : ระบบเฝ้าระวังการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องเนื่องจากภาวะอากาศหนาว สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2557

สภาพอากาศยังมีความหนาวเย็นอย่างต่อเนื่อง และปกคลุมในหลายพื้นที่ของจังหวัดในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าหลายจังหวัดยังมีอุณหภูมิต่ำและอากาศหนาวเย็น และมีรายงานการเสียชีวิต ที่คาดว่ามีส่วนจากอากาศหนาวเย็นเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้มีโรคประจำตัว (โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง ลมชัก ฯลฯ) และผู้ที่ดื่มสุราประจำ อย่างใกล้ชิด และจัดหาเครื่องนุ่งห่มร่างกายให้เพียงพอต่อการป้องกันอากาศหนาวเย็น ไม่ควรดื่มสุรา หรือสารเสพติดในช่วงที่มีอากาศหนาวเย็น การกำลั้ร่างกายและการรับประทานอาหาร เครื่องดื่มบำรุงสุขภาพให้เพียงพอ เพิ่มความอบอุ่นให้แก่ร่างกายมากขึ้น

รายงานโดย :

แสงโฉม ศิริพานิช และสุชาดา มีศรี

กลุ่มงานพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

(โรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม)

สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

โทร 02-590-3336 โทรสาร 02-590-3337

sangchom@gmail.com

27 มกราคม 2557